

Nr 52.

Ankom till riksdagens kansli den 21 maj 1928 kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa avlöningsanslag under riksstatens fjärde huvudtitel m. m., i vad avser anvisande av ett extra förslagsanslag för gäldande av vissa retroaktiva avgifter till pensionskassor.

I en till riksdagen avlåten, den 9 mars 1928 dagtecknad proposition nr 196 har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, bland annat, under avdelning A, rubrik »Inrättande av vissa ordinarie beställningar samt löneroglering för viss icke-ordinarie personal vid försvarsväsendet», föreslagit riksdagen att

dels bemyndiga Kungl. Maj:t att i den tjänsteförteckning, som finnes fogad vid avlöningsreglementet den 20 maj 1927 (nr 170) för officerare och underofficerare samt civilmilitära beställningshavare på aktiv stat m. fl. vid försvarsväsendet, vidtaga sådana ändringar, vilka betingas av de beslut, riksdagen må komma att fatta rörande uppförandet å vederbörliga personalstater av ordinarie beställningar för maskinister och eldare av 1. klass vid arméns och flygvapnets truppförband samt vid garnisonssjukhuset i Boden och vid flottans sjukhus i Karlskrona, övermaskinist vid Bodens fästning samt förste montör och montör därstädes,

dels ock under riksstatens elfte huvudtitel för budgetåret 1928—1929 anvisa ett extra förslagsanslag av 60 000 kronor för gäldande, enligt av föredragande departementschefen förordade grunder, av sådana retroaktiva avgifter till vederbörliga pensionskassor, som innehavare av icke-ordinarie befattning må hava att erlægga vid övergång till nyinrättad ordinarie beställning, varom här är fråga.

Ifrågavarande proposition har hänvisats till bankoutskottet, i vad den avser anvisande av anslag för gäldande av omförmälda retroaktiva pensionsavgifter, samt i övrigt till statsutskottet.

Efter att hava redogjort för ett av försvarsväsendets lönenämnd avgivet betänkande och förslag rörande reglerande av avlöningsförhållandena för viss civil icke-ordinarie personal vid försvarsväsendet ävensom myndigheternas däröver avgivna yttranden m. m. har *departementschefen* för egen del anfört bland annat följande.

»Såsom av den lämnade redogörelsen framgår, innebär lönenämndens föreliggande förslag dels förändring till ordinarie beställningar av en del icke-

ordinarie befattningar vid försvarsväsendet, dels ock genomförande av en enhetlig reglering av löneförhållandena för vissa grupper av försvarsväsendets icke-ordinarie personal.

I förstnämnda hänseende har lönenämnden föreslagit, att följande personal måtte uppföras på stat såsom ordinarie beställningshavare, nämligen maskinister och eldare av 1. klass vid arméns och flygvapnets truppförband samt vid garnisonssjukhuset i Boden och vid flottans sjukhus i Karlskrona, övermaskinisten vid Bodens fästning samt förste montören och montören därstädes. Då fullgoda skäl härför synas mig föreligga, tillstyrker jag vad lönenämnden sålunda föreslagit.

Såsom lönenämnden förutsatt, synes man böra utgå ifrån, att de personer, vilka vid tiden för de föreslagna ordinarie beställningarnas inrättande äro innehavare av motsvarande icke-ordinarie befattningar, i allmänhet utan att ansökan behöver ifrågakomma överflyttas å respektive beställningar. Härvid uppstår fråga, huruvida staten bör bidraga till de kostnader, som åsamkas befattningshavarna vid deras inträde såsom delägare i arméns pensionskassa och arméns nya änke- och pupillkassa, respektive flottans pensionskassa. I betraktande av de omständigheter, vilka av lönenämnden anförts, och då de retroaktiva pensionsavgifter, vederbörande hava att erlägga, skulle komma att bliva i hög grad betungande särskilt för dem, som vid övergången uppnått en mera framskriden ålder, vill det synas billigt, att staten, i likhet med vad tidigare under motsvarande förhållanden ägt rum, träder hjälpsamt emellan till underlättande av övergången till ordinarie tjänst. Vad angår den omfattning, vari statshjälp bör lämnas — rörande vilken fråga statskontoret, på sätt framgår av den förut lämnade redogörelsen, haft en från lönenämndens ståndpunkt något avvikande mening — ansluter jag mig till lönenämndens förslag, enligt vilket av statsmedel skulle gäldas retroaktivavgifterna till vederbörliga pensionskassor till den del, avgifterna överstiga vad vederbörande befattningshavare haft att erlägga, därest hans ålder vid tillträddande av den ordinarie beställningen uppgått till 30 år.

Beträffande de kostnader för statsverket, som skulle föranledas av det ifrågasatta bidraget, har utredning verkställts genom pensionskassornas försorg, och har det för ändamålet erforderliga anslagsbeloppet beräknats till omkring 60 000 kronor. Beloppet torde, med hänsyn till beräkningens approximativa karaktär, böra anvisas såsom förslagsanslag, och har jag efter samråd med chefen för finansdepartementet funnit mig böra förorda, att anslaget uppföres under riksdagens elfte huvudtitel. Något belopp för ändamålet i fråga har visserligen icke beräknats i riksstatsförslaget. Jag vill emellertid framhålla, att den här avsedda ökade utgiften under elfte huvudtiteln kommer att motvägas av utgiftsminskning i avseende å de under fjärde huvudtiteln beräknade anslagsbelopp.

Beträffande utredningen i övrigt får utskottet hänvisa till propositionen.

Utskottet vill erinra, att statsutskottet den 8 maj 1928 avgivit utlåtande (nr 114) över förevarande proposition i de delar, densamma hänvisats till sistnämnda utskott. I fråga om inrättande av nya ordinarie beställningar vid försvarsväsendet har utskottet därvid dels anslutit sig till Kungl. Maj:ts förslag, dels ock föreslagit uppförande på ordinarie stat av två befattningar utöver de i Kungl. Maj:ts förslag innefattade. Riksdagen har numera bifallit vad statsutskottet i förevarande hänseende hemställt. Utskottet.

Vidkommande den nu till prövning föreliggande frågan om statsbidrag till retroaktiva pensionsavgifter för icke-ordinarie befattningshavare vid övergång till nyinrättad ordinarie beställning, som avses i propositionen, anser sig utskottet, med hänsyn till vad i ärendet blivit upplyst, böra tillstyrka, att dylikt statsbidrag, liksom i vissa tidigare liknande fall skett, även i förevarande fall beviljas. De av departementschefen förordade grunderna för ifrågavarande bidrag har utskottet funnit sig kunna godtaga.

På grund av det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning, må under riksstatens elfte huvudtitel för budgetåret 1928—1929 anvisa ett extra förslagsanslag av 60 000 kronor för gäldande, enligt av föredragande departementschefen förordade grunder, av sådana retroaktiva avgifter till vederbörliga pensionskassor, som innehavare av icke-ordinarie befattning må hava att erlægga vid övergång till nyinrättad ordinarie beställning, varom här är fråga.

Stockholm den 21 maj 1928.

På bankoutskottets vägnar:

C. E. SVENSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *C. E. Svensson*, *Gustafsson* i Stensholm, *Enlörning**, *Johansson* i Friggeråker*, *Ström*, *Abrahamsson** och *Sandén**;

från andra kammaren: herrar *Borggren*, *Bäcklund**, *Lovén*, *Wikström*, *Kloo**, *Ryberg*, *Svensson* i Betingetorp och *Thore*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.